

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

دانشکده طب سنتی

پایان نامه مقطع دکتری تخصصی طب سنتی ایرانی

عنوان

بررسی اثر بخشی فرآورده موضعی حنا (*Lawsonia inermis* L.) در درمان درماتیت
تماسی بیماران استفاده کننده از عضو مصنوعی

توسط

مهدی نیازی

اساتید راهنما

دکتر مهرزاد مهربانی، دکتر محمدرضا نمازی، دکتر محسن سلمان پور

استاد مشاور

دکتر مجتبی حیدری

سال تحصیلی: بهمن ۹۸

شماره پایان نامه:

بسمه تعالی
صور تجلسه دفاع از پایان نامه

دانشگاه علوم پزشکی کرمان
مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه

جلسه دفاعیه پایان نامه تحصیلی آقای دکتر مهدی نیازی دانشجوی دکتری تخصصی (Ph.D) رشته طب سنتی ایرانی دانشکده طب سنتی ایرانی دانشگاه علوم پزشکی کرمان تحت عنوان «پژوهشی فرآورده موضعی حنا در درمان درماتیت تماسی در بیماران استفاده کننده از عضو مصنوعی» به ریاست سرکار خانم دکتر مهرزاد مهربانی، جناب آقای دکتر محمدرضا نمازی و جناب آقای دکتر محسن سلمان پور در ساعت ۱۰ روز دوشنبه مورخ ۹۸/۱۱/۱۴ با حضور اعضای محترم هیات داوران به شرح ذیل:

سمت	نام و نام خانوادگی	امضا
رئیس استادن راحما	۱- سرکار خانم دکتر مهرزاد مهربانی ۲- جناب آقای دکتر محمدرضا نمازی ۳- جناب آقای دکتر محسن سلمان پور	
رئیس استادن مشاور	۱- جناب آقای دکتر مجتبی حیدری	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	جناب آقای دکتر عباس پرهیختی	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	سرکار خانم دکتر هاله تاج الدینی	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	جناب آقای دکتر پیام خزانلی	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	جناب آقای دکتر سیدی رضایی فر	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	جناب آقای دکتر محمد ستایش	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	سرکار خانم دکتر آزاده محبی	
د: عضو هیات داوران (خارجی)	سرکار خانم دکتر زهره سرحدی نژاد	
د: عضو هیات داوران (خارجی)	جناب آقای دکتر منصور میرتاج الدینی	
د: نماینده تحصیلات تکمیلی	جناب آقای دکتر محمد ستایش	

تشکیل گردید و ضمن ارزیابی بد شرح پیوست با هزینه و شماره ۶ و نمونه ۶

مورد تأیید قرار گرفت
مهر و امضاء مدیر تحصیلات تکمیلی

چکیده

مقدمه و اهداف: در کشور ما به دلیل جنگ تحمیلی و همچنین تروما، حوادث و بیماریهای متابولیک که منجر به قطع عضو می‌شوند تعداد افراد استفاده‌کننده از اندام مصنوعی قابل توجه است. درمانیت تماسی یک عارضه شایع در استفاده‌کنندگان از اندام مصنوعی است. برای مشکلات پوستی در این بیماران، درمان موثر، دردسترس و ارزان قیمتی وجود ندارد. در طب سنتی ایرانی، حنا با خاصیت ضد التهابی، ضد میکروبی و تقویت کننده پوست ممکن است بتواند برای کاهش مشکلات و عوارض استفاده از اندام مصنوعی موثر باشد. هدف از این مطالعه بررسی اثربخشی فرآورده سنتی حنا بر درمانیت تماسی در بیماران استفاده‌کننده از اندام مصنوعی تحتانی بود.

روش‌ها: این کارآزمایی بالینی تصادفی شده بر روی ۹۵ بیمار استفاده‌کننده از اندام مصنوعی تحتانی مبتلا به درمانیت تماسی انجام شد. بیماران به طور تصادفی در دو گروه تقسیم شدند و به مدت دو هفته فرآورده موضعی حنا یا دارونما دریافت کردند. جهت ارزیابی پاسخ به درمان از پرسشنامه‌ای ۳۳ سوالی که پایایی و روایی آن اثبات شد استفاده گردید.

یافته‌ها: در این مطالعه در مقایسه بین گروهی، بهبود معنی داری در علائم درمانیت تماسی از جمله ورم پوستی، خارش، تعریق، جمع شدگی پوست و درد در گروه حنا نسبت به دارونما مشاهده شد ($p\text{-value} < 0.05$). با اینکه سوزش پوست در گروه حنا در مقایسه با دارونما بیشتر کاهش یافت اما این کاهش از نظر آماری معنی دار نبود ($p\text{-value} = 0.052$). علاوه بر این، قرمزی پوست در گروه حنا به طور معنی داری افزایش نشان داد ($p\text{-value} = 0.001$).

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد استفاده از فرآورده موضعی حنا می‌تواند در بهبود علائم درمانیت تماسی در بیماران استفاده‌کننده از اندام مصنوعی تحتانی موثر باشد.

کلمات کلیدی: حنا، طب سنتی ایرانی، درمانیت تماسی، عضو مصنوعی

Abstract

Background and objectives: In our country, due to the imposed war as well as trauma, accidents and metabolic diseases leading to amputation, the number of people using artificial limbs is considerable. Contact dermatitis is a common complication in prosthetic limb users. There are no effective, available and cheap treatments for skin problems of these patients. In traditional Iranian medicine, henna (*Lawsonia inermis* L.) is a plant that has anti-inflammatory, antimicrobial and skin-enhancing properties, all of which are beneficial for people with artificial limbs. The aim of this study was to assess the efficacy of a topical henna preparation in management of contact dermatitis in patients using lower limb prosthetics.

Methods: The current randomized, double-blind, placebo-controlled clinical trial was conducted on ninety-five participants with lower extremity amputation using limb prosthetics, who complained of contact dermatitis. They were randomly assigned to receive either two weeks of topical henna preparation every night as the intervention group, or topical placebo as the control group. Participants were instructed to spread henna preparation on the surfaces of the amputated limb that were in contact with the prosthesis. A 33-item questionnaire with validity and reliability was used to evaluate response to treatment.

Results: A significant improvement was observed in the symptoms of contact dermatitis including skin edema, itching, sweating, skin thinning and pain (p -value<0.05) in the henna group compared to the placebo group. Skin burning decreased more in the henna group compared to the placebo group, but this was not statistically significant (p -value=0.052). Moreover, skin redness significantly increased in the henna group (p -value=0.001).

Conclusion: Topical formulation of henna might be a complementary choice for improving contact dermatitis in patients using lower limb prosthetics.

Keywords: Henna, Traditional Persian Medicine , Contact Dermatitis ,limb prosthetics .

**Kerman University
of Medical Sciences**

Faculty of Traditional Medicine

In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Ph.D.

Title

**Efficacy of a topical formulation of henna (*Lawsonia inermis* L.) in
management of contact dermatitis in patients using prosthesis: A
double-blind randomized placebo-controlled clinical trial**

By

Mehdi Niazi

Supervisors

**Dr. Mehrzad Mehrbani, Dr. *Mohammad Reza Namazi*, Dr. Mohsen
Salmanpour**

Advisor

Dr. Mojtaba Heydari

Thesis No:

Date: **February, 2020**